

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 26 του θεριστή 1905

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 — ΑΡΙΘ. 154

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΕΡΜΟΝΑ: Καινούρια σουέττα.

ΦΡ. ΔΕ ΣΑΝΚΤΙΣ: 'Ο Ούγολιόνοσ του Δάντη (τέλοσ).

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ: Βιβλίον πρώτον (συνέχεια).

ΣΠΗΛΙΟΥ ΑΝΘΙΑ: Ρουμπίνα ή αλιβάνιστη (τέλοσ).

Ν. ΚΙΡΚΙΝΑΤΟΥ: Σταφιδολόλεμοσ.

ΣΠ. ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗ: Κουβέντες—Σερνικό.

ΜΕΝΟΥ ΦΙΛΗΝΤΑ: Στά βουνά της Χαλκιδικής.

Κ: Γενική 'Επιθεώρηση—Νεοελληνική ποίηση.

ΣΤΕΦ. ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΥ: «Ζωγράφειοσ άμυνοσία»

ΠΟΙΗΜΑΤΑ: Γ. Περγιαλίτη, Ν. Γιαννιού, Γ.

Ζουφρέ.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΣΤΑΦΙΔΟΠΟΛΕΜΟΣ

Καμιά ειδικότητα δέν έχω στο ζήτημα καί γι αυτό ίσια ίσια κι ανακατεύομαι. Ούτε σταφίδα απόχρησα ποτέ μου γιά νά μ' ενδιαφέρει ή τύχη της. Μου λένε μοναχά—καί τό πιστεύω—πώς τό σταφιδικό ζήτημα θά σώσει, ά λυθεί καλά και τίμια, τόν τόπο κι από δεύτερη χρονοκομία, χειρότερη της πρώτης, μου φέρουν τόσα άλλα σπουδαία επιχειρήματα, μου μιλάνε τόσα χρόνια τώρα είτε στον τύπο, είτε στη Βουλή, είτε στους καφετέδες: γι' αυτό τό φλογερώτατο (δέν είναι δικό μου τό επίθετο, δικό τους είναι) ζήτημα, ώστε σά μάννα από τόν ουρανό μου ήρθε ή «Σύμβαση» του κ. Πεσματζόγλου και ρήχημα με τά μούτρα στη μελέτη της.

Τη διάβαση μιιά φορτί, την ξαναδιάβαση δεύτερη, δοκίμασα και τρίτη, και στο τέλος βγήκα τόσο φαινομένος γιά τό «φλογερώτατο» ζήτημα, όσο είμουν και πριν πιάσω στα χέρια μου τη φημερίδα που τη δημοσίευε. Ρωμώς όμως βέρος κ' εγώ, που πρέπει όλα νάν τά ξέρει, δέ νιράπηκα καθόλου νά πω σε φίλο μου που μ' άρώτηξε αν ξέρω τίποτα περί δ ι α τή σύμβαση,

— Βεβαίωτατα! 'Ολο τό ζήτημα απόξω κι ανακατωτά. Ρώτα με, αν έχεις κέφι!..

— 'Ωστε σου φαίνεται καλή ή σύμβαση;

— Λαλιώτατη!

— Κι δ Πεσματζόγλου;

— Σωτήρας της; Σταφίδας... Σταφιδοσωτήριος, νά ποῦμε!

— Περιεργό! Κ' εγώ θάρρησα πως είναι μοναχά σωτήρας της 'Αθηναϊκής Τράπεζάς του!..

'Ο φίλος μου, σκέφτηκα, θά διάβασε τάρθρα του κ. Γεωργιάδη και θά παρσούθηκε. 'Ακούς έκεί νάν τό φαντάζεται ο άθεόφοβος πως δ κ. Πεσματζόγλου δουλεύει μοναχά γιά την Τράπεζά του και γιά τό κεμέρι του; 'Απελπισία! Ούτε τόν πατριώτη δέν μπορεί νά κάνει σ' αυτόν τόν καταραμένο τόπο κανέναν! Γίνεσαι Βούργαρος γιά δέ γίνεσαι;

Μά τί με νοιάζει στα ύστερα γιά τό φίλο μου; 'Εχει λόγου του την ιδέα του, έχω κ' εγώ τη δική μου. 'Εχει τη δική του κι ο κ. Πεσματζόγλου. Και την παραδική του ο κ. Γεωργιάδης. 'Ολοι έχουν κι από μιιά ιδέα, και μοναχά, φοβάμαι, οι σταφιδάδες δέν έχουν τίποτα.

Και πως νάχουν; Κι από πού θάν τη σηματούσουν αυτή την ιδέα; 'Από τη «σύμβαση»; Δέ μās άφήνετε, καλέ! 'Ετσι πούναι γραμμένη, μόνο δασκάλοι, κι αυτοί νά δοῦμε, μπορούνε νάν την καταλάβουν. Μά οι δασκάλοι δέ θά πουλήσουνε σταφίδα δ χωριάτης θά πουλήσει, κι ο χωριάτης διαβάζοντας σήμερα τη «σύμβαση» δέ μπορεί νά νοιώσει, και βάζω τό κεφάλι μου στοίχημα, αν οι σταφιδοσωτήριοι αυτοί ζητάνε νάν τάγοράσουν τό βιό του, ή νάν του τό κλέψουνε.

'Εχω τελειώσει τό γυμνάσιο, κοιτισοπήρα και κάπιο δίπλωμα από τό Πανεπιστήμιο, κι όμως σάς δοκίζομαι στην άγια κάρα του Μιστριώτη πως όχι μοναχά ή γλώσσα της σύμβασης μά και τό ύφος της, τό μακαρονίστικο ύφος κάθε επίσημου χαρτιού, μου είναι όλωσδιόλου ξένα. Δέν τά καταλαβαίνω, δέ με συγκινούν.

Θά μου πείτε:

— Και τί πειράζει ά δέν τά καταλαβαίνεις λόγου σου; Μήπως ή άφεντιά σου θάν την κρίνεις τη σύμβαση; Τη σύμβαση θάν την κρίνουν οι βουλευτάδες, και σά φωστήρες που είναι και τά καταλαβαίνουν όλα, θάν την καταλάβουν κι αυτή!..

Καλός ο λόγος σας. Μās έχουν όμως τόσες φορές γελασμένους οι βουλευτάδες μας που φοβάμαι πως κι αυτή τη φορά δέ θά ξεχάσουν την παλιά τους τέχνη. Θέλω νά ιδώ εγώ, ο χωριάτης, ο σταφιδάς, τί μου γίνεται γιά νά ξέρω ά θάν τά διαχειριστούνε τίμια ή κλέφτικα τά συμφέροντά μου οι επίσημοι αντιπροσώποι μου.

— Θέλεις λοιπόν νά γραφόνταν ή «σύμβαση» στη δημοτική γλώσσα;

Τέτιες εντυχιμένες μέρες είναι μακριά άπόμα, θάρρησανε νάρθουν. Κάτι άλλο ευκολότερο ήθελα. 'Αφού γράφτηκε που γράφτηκε ή «σύμβαση» στη μακαρονίστικη γλώσσα, νά γραφτεί και μιιά συν-

τομη ανάλυσή της γιά τό λαό. Στην ανάλυση αυτή νά πούνε κουβεντιστά στο λαό οι κύριοι που ζητάνε νάν τον σώσουν ή νάν τον γδύσουν σήμερα, δλες τις άπαίτητες πούχουνε κι όλα τά άφελήματα που του δίνουνε. Τό και τό θά μου δώσεις, τό και τό θά σου δώσω. Σταράτες κουβέντες, ξάστερες. 'Ετσι κάνουν όσοι δουλεύουν τίμια κ' έτσι μιλάνε όσοι δέν έχουνε σκοπό νάδικήσουνε. Με μπερδεμένες κουβέντες δέ γίνεται τίμια δουλιά ποτέ.

'Ας ανοίξουνε λοιπόν, αν τους βαστάει, την καρδιά τους στο λαό. Τότε μονίχα την «ανάδοχον» εταιρία θάν την πάρει ο λαός γιά καλή «κουμπάρια» κι όχι γιά ληστούμορια, καθώς τη φαντάζεται σήμερα.

Ν ΚΙΡΚΙΝΑΤΟΣ

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Του ειδικαστού μου φίλου Φώτη Φωτιάδη

Σε σένα που πρώτος ύψωσε τη φωνή της αλήθειας εδώ μέσ' στην Πόλη και συντάραξε τόν κόσμο της τό φλομωμένο άπ' τό λογιωτατισμό.

Σε σένα που κατακεφάλισες αλόγητα την 'Υδρα του Βυζαντινού δασκαλισμού.

Σε σένα τό γιατρό, τό φιλόσοφο, τόν πατέρα, τόν 'Ελληνα, τόν άνθρωπο!

Α'. ΒΑΣΑΝΩΝ ΤΕΛΟΣ

Τό 1898 είμουν ακόμη στη Θεσσαλονίκη σπούδαζα σ' ένα άνώτερο παιδεφτήριο, κ' είταν άφτη ή στερνή χρονιά τω σπουδῶ μου.

Είχα βαριεστήσει κάμποσα χρόνια τώρα μέσ' στο μυαλοσκοτωτήριο εκείνο και τραβούσα τις μίρες, που λείει ο λόγος, με τά δόντια μου, νά τελειώσει κι άφτη ή χρονιά, γιά ν' άποτινάξω μιιά και καλή από πάνου μου όλη τη δασκαλική πριτσήλα.

'Η μεγάλη Σαρακοστή, καθώς ξίρετε, είν' ή εποχή, που γίνεται ή μεγαλύτερη εργασία—ή όπως λίμε μεϊς οι παγκάμιστοι αίρειμοί, ή μεγαλύτερη στρέβλωση—στα σχολεία μας.

Μάλιστα οι τελειόφοιτοι, επειδής προετοιμάζονται γιά ατάς άπολυτηρίους εξετάσεις, εζόν άπ' την ταχτική τους εργασία, είν' ύποχρεωμένοι νά ξαναθυμηθούνε ένα σωρό ρουχαλιτά, που τους νανουρίσανε άπ' τόν πρώτο χρόνο μέσ' στις παραδόσεις τόσοι και τόσοι γυμνασιάρχηδες, διεφτυντάδες, ύποδιεφτυντάδες, πρωτοκαθηγητάδες, καθηγητάδες, δι-

